

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
 Egy óra. . . . . 1 kor. Egy óra. . . . . 50 fill.
 Negyedévre . . . 3 " Negyedévre 4 " 50 "

Felelős szerkesztő:
SIPOS BÉLA.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRÖNÖVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piacz-utca 47. és 49. szám.

Andrássy a jövő embere.

A függetlenségi párt és a kvóta.

Szakadás a függetlenségi pártban

— Távirati tudósítás, —

Budapest, szeptember 19.

Andrássy Gyula grófnak két hosszú audienciája politikai körökben sok kommentárra ad alkalmat. Sokan Andrássyban akarják látni a közel jövő miniszterelnökét. Wekerle ugyanis kedvetlen, mert a függetlenségi párt nem viseltetik vele szemben azzal a bizalommal, melyre neki felelősségterhes állásában feltétlenül szüksége van. Ezzel szemben Andrássyban az összes koalíciós pártok vakon megbiznak. Egy függetlenségi képviselő, aki nagyon jól ismeri kollégái érzelmét, tegnap este ezeket mondta a pártkörben:

— Vagyunk a függetlenségi pártban legalább százan, akik készek vagyunk követni Andrássyt tüzen és vízen keresztül.

Nagy hatást tett a függetlenségi pártban tegnap este Apponyinak az a kijelentése, hogy a kormány a kvóta felemelésébe semmiesetre se megy bele, legalább is megfelelő engedmények nélkül nem. Andrássynak az a kijelentése, hogy a kiegyezés ügye nagyon rosszul áll, az összes pártokban bizonyos nyomott hangulatot idézett elő, mert általános az a nézet, hogy a válságos helyzet könnyen a kormány bukására vezethet, ami a jelenlegi helyzetben kimondhatatlan bonyodalmaknak volna kiindulópontja.

Madarász József nyilatkozata.

Az öreg Madarász József a függetlenségi párt szenzációjára vonatkozólag nyilatkozott egy újságíró előtt:

— Szükséges, hogy a függetlenségi párt egy gondolkodó része — bizonyos, hogy van ilyen is, ha csak kevesen is — kiváljon a mai függetlenségi pártból és álljon szembe a készülődő dolgokkal. Hentaller Lajos és én már akkor, amikor a készülődés még csak fejlődésben volt, elhatároztuk, hogy szervezzük a mozgalmat és annak élére állunk. Október hónap elejére terveztük ezt. Ez volt az eredeti megállapodás, hogy be nem megyünk a függetlenségi pártkörbe, hanem október kilencedikén

este hat órára fiam pesti lakására öszszehívjuk a párt radikális tagjait és megbeszéljük a teendőket. Hogy a helyzet következtében, ez előbb kipattant, nem sajnálom. Annyál több idő lesz a megfontolásra.

— Nem személyek és különösen a véletlen által kormányra rendelt egy ember ellen indult ez a mozgalom. Elvek harca ez. Elvek szállanak harcba elvek ellen. Mi, a megalkuvást nem ismerő negyvennyolcasok, a meg nem alkuvó negyvennyolcas elveinkkel, szembeszállunk a megalkuvók sajnós nagyon is megalkuvást tanusított elvtelenségével. Kell, hogy ez a küzdelem visszhangra találjon a függetlenségi pártban. Kell, életbevágóan kell, hogy a megalkuvó, tétlen álmodásból végre ébredjen fel a függetlenségi párt! . . .

Tisza István mint „kisérlet”

Budapestről írják: Igen előkelő helyről különös hír került ma forgalomba. Eszerint Bécsből nemrég az a szelíd figyelmeztetés érkezett le gróf Tisza Istvánhoz, hogy mindenféle okból igen szívesen látnák a Burgban, ha változtatna az általános választói jog dolgában ismert felfogása is. Tisza azonban — állítólag — kijelentette, hogy meggyőződését semmiféle befolyás kedvéért nem alkudja el. Ez a hír egyik fele. A másik szerint a novem-

Pityu, a papagály.

Irta: **Syr.**

Nagy sürgős-forgás volt a jegyzőék házában. Mindenkinek volt valami foglalkozása. A kocsi a lovakat kefélt az istállóban, az inas a koci kerekeit igyekezett megtisztítani a rá ragadt sártól, a cselédekné takarókat rakott fel a kocsi. A szakácsné sem maradt hátra. Ő az utaváló elkészítésével volt elfoglalva. — A jegyzőné mindenhol sürgött forgott és vizslaszemekkel vizsgálta, nem hiányzik-e ez vagy amaz? A jegyző pedig segédjét látta el tanácsokkal arra az időre, míg ő távol lesz.

Talán senki sem örült jobban az egész háznál annak, hogy a jegyző nem lesz otthon, mint a segéd. Ennek több oka volt. Először is gondolt azokra a gyönyörű déutánokra, — amelyeket ő a jegyző távolléte folytán édes semmittevésel fog eltölteni. Azután gondolt arra is, talán sikerülni fog neki rávenni a jegyző gyönyörű szép fiatal feleségét, hogy meghallgassa — Mialatt a jegyző az egyes ügyek elintézésére vonatkozó magyarázatokat tartotta, az ő esze egészen másfelé kalandozott. Egyre csak igent intett fejével, akár kellett, akár nem.

ber tizennyolc szomorú hős már talált rokongondolkodású politikusokat, akikkel annak dacára összeköttetésbe lépett, hogy nem is olyan régen halálos ellenségek voltak. Az alkotmánypártból szerzett információ szerint a függetlenségi párt ó-konzervatív elemeiben keresi a volt szabad-
 elvű párti miniszterelnök új szövetségeseit. A hír szerint ez a furcsa társaság meg is kapta már az érintkezés módját.

Hús uzsora Debreczenben.

Mit eszik a közönség?

Tehén helyett bivalyt vágnak.

— Saját tudósítónktól —

Debreczen, szeptember 19.

A minap adtunk hírt arról, hogy Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter a városhoz leiratot intézett az általános drágaság ügyében. A miniszter azt kérdezte a tanácstól, hogy a drágaság mesterségesen felemelt árak következtében keletkezett, avagy az elmúlt évek rossz termése folytán természetes módon keletkezett.

Erre a kérdésre igen könnyen lehet válaszolni. Debreczen piaci drá-

Miután a jegyzőné meggyőződött, hogy minden rendben van a kocsi s a jegyző is elkészült a magyarázatokkal, elbucuzott egymástól és a koci megindult lassu dőcögéssel Ujfalu felé. Az aszszony még jó ideig kísérte szemével a kocsit és lobogtatta kicsi zsebkezdőjét ura felé. Egy kanyarodónál azonban eltűnt a koci szemel elől.

Előbb azon gondolkodott, hogy nem lett volna-e jobb, ha ő is elment volna Ujfaluba a férjével együtt és ő is ott lett volna, mikor az öreg Ujfalussy lehunytja örökre szemét. Bizony rájuk fog férni az a kis örökség, ami az öreg után marad. Attól félt csak, hogy férje már később fog odaérkezni, esetleg az öreg már nem lesz az élők sorában. Mert bizonyára leszál a csongori jegyzőné, hogy a lovakat megittassák. Ha a ló iszik, akkor csak az embernek is kell inni, a csongori jegyző pedig nem az az ember, aki nem szívesen fogadja jegyző kollégáit, ezért előkerül a pincéből a három éves rizling, majd a kártya és így valószínűleg még Csongorban látja meg a napfelkeltét.

Ez a gondolat nagyon izgatta, de csakhamar megváltozott, mert eszébe jutottak azok a szerelmes, esdő pillantások,

Megnyit

Központi női felöltő áruház, Debreczen, Simonffy-u. 2. városi bérház

ahol a legdivatosabb újdonságok naponta érkeznek felöltőkben, gallérokban stb. állandó nagy választék. Olcsó és szolid kiszolgálás.

gaságát két harmadrészben a fel-
emelt árak miatt sinyli a közönség.
De ez még nem volna baj, ha leg-
alább tisztességes élelmi szert kapna a
drága pénzen. Sajnos erről szó nem
lehet, mert, mint a multban kitűnt, a
legkülönbözőbb élelmiszerek hamisítva
kerültek forgalomba.

A napok óta tartó tifusz járvány-
nak terjedését kétségtelenül előmoz-
dítják a rossz élelmi cikkek. Ezek kö-
zött a legfontosabb a hus, a melynek
árúsítása körül tagadhatatlanul nagy
visszaélések vannak Debreczenben.

Tudósítónk a debreczeni piac drá-
gaságának okait kutatta. Számos beces
adatot szerzett főként a hus elárúsítás
körül felmerülő mizériákról, a melyeket
a közönség tájékoztatása céljából so-
rozatos közleményekben fogunk hiru-
adni.

Kezdjük ezt azzal a **tarthatat-**
lan hús uzsorával, a mely sehol a
vidéken nincs Debreczen városán ki-
vül, a hol a közönségnek azokat a
horribilis árakat kell megadni a csak-
nem élvezhetetlen húsért, melyet a
négy tagból álló ugynevezett „mészáros
társulat” szab meg.

Mit eszik a közönség?

Erre a kérdésre azzal lehet vála-
szolni, hogy semmi esetre sem élvezhető
vért és erőt adó húst, hanem rossz, egész-
ségre nagyon ártalmas bivaly húst.

Adataink szerint a debreczeni köz-
vágóhídon ez évben elenyészően csekély
marhát vágtak. Ellenben nagymennyiség-
ben **ölték le a bivalyokat** melyeket a
mészáros társulat, az a négytagú érdektár-
saság tehénhus gyanánt hozott forgalomba.

melyeket a jegyző segéd titokban feléje
vetett. Ezideig azonban úgy tett velük,
mintha észre sem venné, de most, hogy
ura távol van tőle, — mégis gondolt arra
hogy majd el fog szórakozni a segéddel
is addig, míg ura haza nem jön.

Igy is volt. A segédnek nem sokat
kellett kérnie az asszonyt, hogy meghall-
gassa. Ezen nincs is mit csodálkozni. Az
asszony valaha pesti lány volt, sokat meg-
fordult társaságban, férfi, vagy női társa-
ságban egyaránt jól érezte magát; a fér-
jéhez csak a szülői kényszer folytán ment
nőül, csak később szokta meg urát, mint
igen sok asszony; a faluban teljesen nél-
külözött minden társaságot, mert nadrá-
gos ember a férjén kívül csak a pap volt,
azonkívül a férje már rég elmúlt ötven
éves, ő pedig csak huszonhét éves volt,
nem csoda tehát, hogy kissé szabadabb
lévén, könnyen engedett a segéd kéré-
sének.

Volt azonban a jegyzőnek egy Pityu
nevű zöld papagája, aki látta és hallotta
a történeteket és feltette magában, hogy a
hütlén asszonyt elárulja. Igyekezett is,
hogy a boldog pásztor órák alatt hallott
szavakat megtanulja. Annnyira ki volt ta-
nitva Pityu, hogy minden szót megértett
és mindjárt legtisztábban képes volt azt
kiejteni. A házban egész nap szabadon
jöhetett-mehetett, soha nem bántotta senki.
Ki is használta ezt a szabadságát most.
Egész délelőtt a kocsiszinben volt és gya-
korolta magát az ellesett párbeszéd el-
sősítésében. Ezeket a gyakorlatokat minden
feltűnés nélkül végezhette, mert amióta a

A bivalyhus ára.

Ez a leghallatlanabb hus uzsora, a
mely valaha létezett. Ehhez járul még az,
hogy az élvezhetetlen bivaly husnak árát
ép úgy emelik, mintha elsőrendű vágó
marhából való lenne. Ma a bivalyhus a
mészáros társulat különként 1 korona 44
fillérért árulja, holott a legnagyobb vidéki
városokban és a fővárosban is sokkal
olcsóbb a jó marhahus ára.

A mult héten amint a vágóhid igaz-
gatóságától szerzett adataink bizonyítják
40 darab bivalyt vágtak le s persze
a mészáros társaság tehénhus gyanánt
adta el a naiv és könnyen hívő közön-
ségnek.

Miért árulják a bivalyhust?

Ne gondolja a közönség, hogy a bi-
valy húst célszerűségi szempontból vágja
le a mészáros társulat, mint érdek szövet-
ség. Sőt! kizárólag a tisztos polgari hasz-
not felül haladó uzsora miatt. Hogy meny-
nyire úgy van bizonyítja ezt az alábbi kis
számítás.

Egy bivaly ára 200 korona. Az állat
húsa 230 kilót nyom, a melyet áruba bo-
csájtanak.

A 230 kiló húst kilónként 1 korona
44 fillérért árulják akár a tehénhúst. A
230 kiló husból 328 koronát vesznek be.
Bőr és faggyu 60 korona, összesen 348
korona. Ime tehát egy 200 koronás biva-
lyon csekély 188 korona a tiszta haszon.

Alszik a hatóság

A debreczeni hús uzsorára eddig
nem volt gondja az iparhatóságnak. Pe-
dig miniszteri rendelet szabályozza, hogy
a ló, bivaly és szamar húst, hogy kell ki-
mérni. Mindenekelőtt táblával kell jelezni,
hogy **bivalyhust mérnek** a mészár-
székben.

Ez a figyelmeztető tábla hiányzik a
közönség tájékoztatására. Nem csoda te-
hát, ha a közönségnek a mészárosba ve-
tett hitel meginog, amikor ilyen visszaé-
léseket tapasztal.

jegyző elhagyta a házát, minden rend meg-
változott. Az asszony délig aludt, a se-
gédjegyző feléje sem nézett az irodának,
az inas, a cselédlány és a szakácsné is ke-
rülték a munkát, amennyire csak lehetett.
Délután, mikor a cselédeket elnyomta az
álom, tartották meg az összejöveteleket.
Pityu ezalatt diszkrétan meghúzódva hall-
gatott a pamlag alatt és figyelt minden
szóra, hogy azt másnap begyakorolhassa.
A mondatok többnyire ugyanazok voltak
és így nem nagy megerőltetésbe került,
hogy megtanulja.

A jegyző már öt napja volt távol a
háztól és ezalatt egy árva szót sem üzent
feleségének. Egy délután csak váratlanul
megérkezett. A hálószobából beszélgetés
hallatszott ki az udvarba, ezért egyenesen
oda tartott. Amint az ajtót kinyitotta, szo-
katlan látvány tárult elé: a jegyzősegéd
karjával átölelve tartotta a feleségét.

A jegyző, a felesége és a segéd kővé
meredten állottak egymással szemben. A
jegyző az ámulattól nem tudott szóhoz
jutni. Halálos csend uralkodott a szoba-
ban. Végre megtörte a csendet Pityu a
papagály, ki ekkor is a pamlag alatt volt.
Rikácsoló hangon kiabált a pamlag alól:

— Drága nagysád, imádom magát!
Majd női hangot utánozva beszélt:
Jaj . . . Károly . . . elég volt . . .
engedjen . . . jön valaki . . .

A férjnek teljesen elég volt ez a fel-
világosítás. Most már értett és tudott min-
dent. Pityu azonban csak folytatta tovább
a begyakorolt mondatok előadását.

Itt volna az ideje, hogy a hatóság
egy kis figyelmet fordítana az érdekszo-
vetségből álló mészáros társulatra.

Miről ismerhető fel a bivalyhus?

Ha a közönséget más nem, hát mi
tájékoztadjuk. A közönség becsapására irá-
nyuló hus uzsorát szellőztetni fogjuk s
rendet teremtünk ezen a téren. A bivaly
húst a közönség felismerheti azonnal, —
mert lényeges eltérés van a marhahus
között. A bivalynak a húsa fehér és lágy
míg a marhahus piros mint az élet és
kemény.

A mészáros társaság legutóbb 40 bi-
valyt vett Fischbein Józseftől s Zilahról
28 darabot kapott. Bizonyosak vagyunk
benne, hogy ezen állatok húsát is tehén
hús gyanánt fogja a közönség elfogyasz-
tani, ha óvatos nem lesz.

Egyéb iránt cikk sorozatunkat fo-
lytatjuk s kelősen megvilágítjuk úgy a hus-
uzsorát, mint a piac drágaságát.

A tifusz.

Ujabb megbetegedések.

A főkapitány rendeletei.

Saját tudósítónktól. —

Debreczen, szeptember 19.

A tifusz, minden óvintézkedés dacára
terjed. Ha nem is rohamosan, a mi igen
nagy szerencse, de lassan. Nem mulik el
nap, hogy ujabb megbetegedés nem for-
dulna elő. Ma dr. Tüdős Kálmán főor-
vosnál ujabb eseteket jelentettek be.

Eznek folytán persze még nagyobb
óvatosságra inti a hatóság a közönséget.

A polgármester helyettese Vecsey
Imre ma rendeletben utasította a város
főmérnökét, hogy haladéktalanul intéz-
kedjék a nyílt árkok kitisztítása ügyében.

A rendőrség ma házvizsgálatokat
tartott és bizony szomorú tapasztalatokat
tett. Több utcán a háztulajdonosok és la-
kók nem tartják tisztán az udvarokat.
Persze a rendőrség kerlelhetetlenül felírta
az illetők neveit. Az illetőket kihágás
miatt ugyancsak szigorúan fogják meg-
büntetni, a mi igen helyes, mert úgy lát-
szik csak ez fog használni, hogy tiszta-
ságot teremtsünk a városban.

Végh Gyula főkapitány két ujabb
rendeletet adott ki:

Az élelmi szerek.

Az egyik a gyümölcs kofáknak szól
s így hangzik:

A városunkat erősen fenyegető has-
typhus ragályos betegség megakadályo-
zása céljából elrendelem, miszerint az
élelmi szerek elárúsításával foglalkozó
egyének — különösképpen a hus, kenyér
és gyümölcsárusok — az általuk áruba
bocsátott élelmi szereknek a vevő közön-
ség általi össze fogdosását, szabad kéz-
általi válogatását, annyival is inkább
akadályozzák meg, mivel ellen esetben az
illető elárusító ellen a kihágási eljárást
lennék kénytelen foganatba véteni. Ezen
rendeletem végrehajtásának folytonos el-
lenőrzéséről gondoskodtam. Debreczen,
1907. szeptember 17. Végh Gyula, rendőr-
főkapitány.

A háztulajdonosokhoz.

A másik a háztulajdonosokhoz van
intézve az udvarok tisztántartására.
A hivatalos irás a következő:
A 2914—1907. szám alatt kelt pol-
gármesteri megbízás folytán, a városunk-

ban ez idő szerint még szórványosan mutatkozó hasthyphus terjedésének lehető megállítására céljából felhívom a város közönségét, miszerint udvaraikat, úrszékeit folytonosan tisztán tartassák, a felgyülemlett szemetett naponként kihordassák, házaik előtti gyalogjárdákat naponként felfofoolva, felseperve tartassák; családjukban netalán előállt betegség esetében azonnal orvosi segítséghez forduljanak, éretlen gyümölcs evéstől óvakodjanak; általában a ragályos betegség megakadályozása céljából a hatóságnak minden vonalon segítséget nyújtani igyekezzenek és minden olyan esetet, mely városunk közegészségét távolról is fenyegetné, azt a hatóságnak jelentsek be.

Ezen a közegészségügy biztosítása érdekében kibocsátott rendeletem ellenőrzése céljából, a város területén délelőtt és délután házankénti vizsgálatokat fogok tartani s mindazokat, kik jelen rendeletnek eleget nem tesznek, s udvarukat, járdájukat kellő tisztán nem tartják, a vonatkozó törvények és szabályrendeletek alapján, szigorúan büntetetté fognak. Különösképpen felhívom és figyelmeztetem a tejtermékekkel foglalkozókat, továbbá nyilvános üzletek tulajdonosait, hogy általuk áruba bocsátott élelmi szerek és italművek tisztaságára és élvezhetőségére a legnagyobb gondot fordítsák Debreczen, 1907. szeptember hó 16. Végül Gyula rendőrfőkapitány.

Leleplezett hünbarlang.

Elítélt asszonyok.

Börtönből — a kórházba.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, szept. 19.

A debreczeni rendőrség a főkapitány intézkedésére szigorú vizsgálatot indított a titkos büntészek felkutatására. A vizsgálatnak már is eredménye van. Tegnap már egy ilyen hünbarlang tulajdonosát büntetett meg a rendőrség társaival egyetemben.

Névtelen feljelentést kapott a minapában a rendőrség. A feljelentés azzal vádolta özv. Dózsa Mihályt, hogy bünös üzemeket folytat, fiatal leányokat csábít a hün útjára. A büntető osztály a feljelentés folytán nyomban megindította a vizsgálatot. Annak meg is lett a kellő eredménye. A Cserpes-utcai büntényéről felháborító esetek szivárogtak ki.

Hatóságilag bebizonyult, hogy Dózsa két leányt tartogat titkon magánál. Ezek névszerint Sárkány Julia és Horváth Juliánna.

Az így bünbe sodort leányokkal a szó szoros értelmében kereskedik, velük a legutálatosabb perverz dolgokat műveltetik.

A rendőrség letartóztatta a súlyos vádak beigazolása után egy Dózsa leányt, mint a szerencsétlen két bünrész leányt, utóbbiakat megvizsgáltatta rendőrorvosilag és megállapította

hogy az egyik a legveszedelmesebb fertőző bajban szenved.

A tárgyalás folyamata alatt a leányok beismertek mindent s a rendőrség egyforma mértékkel öt-öt napi fogházra ítélte őket. A büntetés letöltése után azonban nem bocsájtják őket szabadon, hanem a kórházba szállítják a beteg leányokat.

A vizsgálatot ezzel a rendőrség nem szüntette be, hanem folytatja tovább, a többi bünösök ellen.

Debreczeni utas kalandja.

A vasuti tolvajok kezében.

Háromszor akarták meglopni

— Faját tudósítónktól. —

Debreczen, szept. 19.

Nem mindennapi eset történt tegnap éjjel a Debreczen—Szolnoki vonaton. Egy öreg falusi gazdát akartak kirabolni. Az eset részletei ezek:

Egy debreczeni öreg gazdálkodó utazott tegnap a debreczeni személyvonaton Budapestre. Nyakában egy bőr taska volt akasztva, amelybe közel 1500 korona volt.

Ezt egyik vasuti zsebtolvaj megsejtette s csak alkalomra várt, hogy az öreg civist kirabolja. Szolnok környékén elnyomta a buzgóság az utazáshoz nem szokott embert. Ez aztán jó alkalmul kihasználta a vasuti utasok tolvajának. Oda lépett hozzá és lemetszette a nyakából a pénzes zacskót. De nem tudta elvinni, mert az öreg felébredt.

A tolvaj azonban olyan ügyesen csinálta manipulációját, hogy nem vették észre. Az öreg utas is azt hitte, hogy csak a mozgóadás közben szakadt el a szij. Összekötötte azért a sziját s tovább aludt.

Ezt látta a szemfüles tolvaj s a lopást újra megkísérelte. Ekkor azonban rajta veszett. De a különben is álmós utasok nem bírták visszatartani a vakmerő vasuti tolvajt s az a szolnoki állomáson elmenekült. Az esetről jelentést tettek az állomáson és a vasuti vonal rendőrségre erősen figyelni az utazó tolvajokat.

Hogy terjed a tifusz.

Bacillus telep a Simonffy utcán.

A rendőrség már megvizsgálta.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, szeptember 19.

Az egész várost valósággal rettegettségben tartja a nagyarányokban fellépett tifusz járvány. Az elhanyagolt köztisztaság, az ivóvíz tühetlen rosszassága most adja vissza a hanyag nemtörődömség keserves kölcsönét. Nagyon jó lesz, ha úgy a hatóságok, mint a háztulajdonosok komolyan veszik az előirt hivatalos intézkedéseket, mert igen könnyen még nagyobb veszedelem keletkezhetik.

A tifusz terjedésének okáról lapunk egyik munkatársa beszélgetést folytatott egy közismeri orvossal, aki a következőket mondotta:

— A tifusz a Széchényi és Simonffy utcákban kezdődött először, s oka a rossz vízre, s a lehetetlen köztisztasági viszonyokra vezethető vissza. A Simonffy-utca 34 sz. házban például tegnap újból fordult elő tifuszos megbetegedés. Megvizsgáltam ezt a házat, s megdöbbenő dolgoknak jöttem nyomára. A ház szűk udvarán egy disznóól van, a melyben nyolc disznót hizlalnak. A disznóól kigőzölgése gyilkos. és dögletes, úgy hogy egészséges ember van. Én a dologról azonnal értesítettem a belvárosi kapitányságot, a mely kiküldte egyik biztosát helyszini szemle megtartása végett. A biztos rögtön jelentette, hogy a disznóól azonnal kitelepitendő.

Ime — fejezte be a doktor — ilyen viszonyok uralkodnak nálunk. És még csodálkozunk rajta, hogy a tifusz betegek száma napról napra több.

SZÍNHÁZ.

Az ideai színházi bérlet. Békés Gyula, a színház népszerű titkára szeptember 15-ike óta Debreczenben van, s intézi a színházi bérlet ügyeit. A bérlek egyre másra váltják ki páholyaikat, földszinti ülő helyeiket, s már most meg lehet állapítani, hogy a színház bérlet az idén jóval nagyobb lesz, mint az előző esztendőben.

A Ganz gyár és a külföldi ipar.

Alaptalan támadások.

Mi az igazság.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, szept. 19.

A villamos világítás ügyével kapcsolatban néhány nappal ezelőtt egyik helyi lapban nagyszabású kirohanás jelent meg a Ganz gyár ellen. A jelzett újságcikk azzal vádolta meg a debreczeni telepet készítő Ganz gyárat, hogy az osztrák portékát akar becsempészni a debreczeni telepre. Utána jártunk a dolognak, s megtudtuk, hogy az illető cikkíró lelkiismeretlen felületességgel, az ügy ismerete nélkül vádaskodott. A dolog ugyanis a következőképpen áll.

A Ganz gyár, tekintettel arra, hogy szerződésében kötelezettséget vállalt a honi gyártmányok szállítására vonatkozólag, éber figyelemmel kíséri az alvállalkozókat is, nehogy esetleg valamiképp külföldi gyártmány csempéztessék Debreczenbe.

A gyár ellenőrzése annyira erélyes, hogy az alvállalkozóknak minden a gépek

Megbízható jó iskolaczipők legjutányosabban
csakis NEUMANN TESTVÉREKNÉL a Tisza-palotában kaphatók. Czigre tessék figyelni.

gyártására vonatkozó dolgairól tájékozva van. Így történt aztán, hogy a Nicholson gyár, a mely egyes részeket nem gyárt maga, hanem más vasműveknél szerez be, bejelentette a Ganz gyárnak, miszerint a magyarországi vasművek óriási módon túl lévén halmozva, munkával, nem képesek terminusra szállítani és ezért engedélyt kért arra, hogy egyes dolgokat külföldről hozhasson. — A Ganz gyár ezt a Nicholson-féle jelentést azonnal szó szerinti másolatban tovább adta a városnak, hogy nyilatkozzék.

Ily körülmények között a Ganz-gyárt semmi esetre sem illetheti vád, sőt ellenkezőleg elismerés jár neki azért, hogy részen van, és becsületesen akarja szerződési kötelezettségét effektuálni. — Való tény az, hogy a magyar gyárak ez időszereint annyira túl vannak halmozva munkával, hogy csak óriási késsedelemmel tudnak szállítani.

Igy áll az ügy — s e szerint világos, hogy a Ganz gyár nem sértett szerződést, sőt éppen a szerződés pontjait szigorúan betartotta.

A szentéletű kasszafuró

Hála a könyörületességért.

A hosszunap szomorú emlékei

— Express tudósítás. —

Budapest, szeptember 19.

Somoskeő—Ujfaluról a 'budapesti főkapitányságra az az értesítés érkezett, hogy egy ottani kereskedőnél, Grossmann Ignácnál betörés volt az éjszaka.

A betörést egy magát Neumannnak nevező kolduló orosz cselekedte meg.

Neumann tegnapelőtt jött a helységbe a hosszú nap előtti napon. Minden jó zsidó vallásos érzületére apellálva, — kért magának eledelt, hogy kibírja a bőjtöt. Bőjt után meg arra kérte a hitsorsosokat, hogy szolgáljanak neki lakomával és fekvőhelyei.

Grossmann Ignác szíve megesett a hosszuszakállas emberen, aki az alkalmi zsinagógában literszámra öntötte a bűnbánó könyveket a Jomkipurnak hosszunapjára.

— Maga hazajön velem a lakásomra, — mondta neki a közelülő Grossmann. — Hazajön és vendégem lesz. Terített asztal és felbontott ágy várják. Kap majd tőlem egynéhány hatost is utraülül. Nekem van szívem és tudok együtt érezni orosz hitsorsosaimmal.

Az orosz menekült még sirt egy jó sort, azután letörülte könnyeit és meghatottan rázta meg Grossmann Ignác kezét.

— Köszönöm jó uram, köszönöm hiszen mégis csak testvérek vagyunk mi Izraelben. A jóságos szívet hogy áldaná meg, aki a mennyek fölött trónol. Bőséges jólétet árásson az eget ura önre, családjára és minden atyafiára.

Még folytatta volna az áldás osztogatását az orosz menekült, ha az előimádkozó nem a legszentebb imát, amely térdepeléssel jár, recitálja.

A hívők letérdeltek, az orosz is, aki beburkolta magát az imakendőbe és a kurta időt felhasználva: hirtelen jókat falatozott a magával hozott disznósajtból.

A hosszunapnak már hat óra után vége volt és Grossmann hazavezette a vendéget. Alaposan megtraktálta az éhesnek hitt orosz.

A vendég evett, majd bement az irodaszobába, ahol nyitott, fehérrel áthuzott tiszta ágy várta. Itt azonban kioltván a gyertyát nem feküdt le. A ruhája alól előszedte a betöréshez szükséges eszközöket, és nekiállott a pénzszekrény kifizetéséhez, ami sikerült is neki. A Wertheim szekrényből 1800 koronát szedegedett ki. Ezzel még az éj folyamán megszökött az alázatos orosz üldözőtt.

Páratlan kedvezmény

Október 1-én új előfizetést nyitunk a „Debreceni Független Ujság”-ra. Helyben egy óra 1 korona. Vidékre egy óra 1 kor. 50 fillér.

Összes előfizetőink ingyen és minden ráfizetés nélkül megkapják a rendkívül nagy kedveltségnek örvendő Debreczen és Hajdúvármegye teljes és a legközelebbi tárával, valamint dúsz és válogatott szépirodalmi részzel ellátott 310 oldalra terjedő

Debreczeni Független Ujság Képes Naptárát

még azok is ingyen kapják, kik október 1-től lépnek be előfizetőikül s legalább egy negyed évet előre befizetnek.

Ilyen páratlan kedvezményt egyetlen lap sem ad az országban.

Ujjonnan belépő előfizetők október 1-ig ingyen kapják a lapot.

Megrendeléseket elfogadunk telefonon 18. és 339. szám, valamint a lapkihordó asszonyok által is.

UJDONSAGOK.

Szerkesztőségi teleten sz. 339

Szerkesztőségi ó.: d. e. 8—13 ó. v. 2 ó. éjjeli.
Szerkesztőség és kiadóhivatal Piac-utca 47. sz.

— **Teljes tanács ülés.** A város tanácsa ma ülést tartott, melyen Vecsey Imre elnököt. A közgyűlés tárgyait készítették elő. A tárgysorozatot megállapították. A napirenden 83 tárgy szerepel

— **Kossuth Lajos születés napja.** A legnagyobb magyar születése napjának 105. évfordulója volt ma. E nevezetes napot a debreczeni függetlenségi párt megünnepelte. A Törő-féle vendéglőben vacsora volt, melyen a párt vezető emberein kívül a párttagok nagy számmal jelentek meg.

— **Drágasági pótlék.** A város utcaseprői és a kézbesítő rendőr legénység kérelmet adott be a városhoz drágasági pótlék iránt. A tanács a jog és pénzügyi bizottsághoz tette át a kérvényt.

— **Az aranka irtás.** A földművelési miniszter a minap utasította a várost, hogy az aranka és tövis irtás iránt intézkedjék. Király Gyula tanácsnok jelentést tett az irtás eredményéről, melyet a földművelési miniszter kiküldöttje felül fog vizsgálni.

— **Debreczeni állami tisztviselők Szegeden.** Az ország állami tisztviselői szeptember 23-án tartják meg értekezletüket Szegeden. Az értekezleten Debreczenből részt

vesznek Székely Ferencz kir. főmérnök, Nagy József pénzügyi titkár, Oláh Imre anyakönyvvezető, Hetey táblai irodaigazgató, Poroszlay László számvetőségi főnök, Koncz Aurél, Rásó János, Steiner Zsigmond mérnök, Czverdeli Jenő kultuszmérnök, Konrád és Tóth Mihály bírósági tisztviselők. Az indulás vasárnap délelben a személyvonattal történik.

— **A téglási tifuszjárvány** dolgában, a melyből lapunk tegnapi számában írtunk, olyan ember, a kit teljesen megbízhatónak tartottunk, félre vezetett bennünket, Dr. Losonczy Almos és dr. Weisz Áron urak szívesek voltak szerkesztőségünket felvilágosítani, hogy a hír abban a fórumban nem fed a valóságot. És tényleg meg is győződünk róla, hogy a megyei főorvos ez utal is minuciózus pontossággal teljesítette kötelességét úgy hogy hanyagság, vagy felületesség vádja nem érheti. A főorvos az első értesítésre kint volt Tegláson, tárgyalt dr. Weisz Áron körorvossal, a kinek intézkedéseit jóvá hagyta. Egyébként is Teglási községben nincs tifusz járvány, s a megbetegedések a Bleyer tanyán fordultak elő.

— **A város a Kazinoy szobor leleplezésén.** Vasárnap leplezik le Érszemenben Kazinoy Ferenc szobrát. A nagyszabású ünnepségen Debreczen város küldöttségileg vesz részt s koszorút helyez a szoborra.

— **Segély.** Harmathy rendőrbiztos arra kérte a várost, hogy 100 korona segélyben részesítse. A tanács mai ülésén megszavazta Harmathynak a 100 koronát.

— **A helyettes közjegyző aláírása.** A város tanácsához beterjesztette dr. Galánffy János kir. közjegyző helyettesének Elbel Tibornak aláírását, melyet tudomásul vettek.

— **Öngyilkos kereskedő segéd.** Kreply Gyula a Tóth Gyula cég egyik segédje, mint jelentettük, az Ólthon kávéházba agyonölte magát. A rendőrség tegnap kihallgatta édesatyját és megállapította, hogy a szerencsétlen fiatal embert szerelmi csalódása vitte a sirba. Egyébként nagyon mulatós fiú volt s az éjszakai tivornyázásokban gyakran kivette a részét. Temetése ma lesz.

— **Nem lesz sötét Debreczen.** Egy helyi lap, a Debreczen sötétet jelenteni, hogy okt. 10. a város sötétségben lesz, mert a gázgyár munkásai sztrájkolni fognak. Nagy szerencse, hogy a hír nem lesz valóság. Mint jóhelyről értesülünk a gázgyárban szó sincs arról, hogy a munkások sztrájkoljanak s így a város világitásának akadálya nem lesz se október tizedikén se azután.

— **Iparosok figyelmébe.** Hajdúhadház község előjáróságának 5123/907 számú átírata folytán értesíteni kívánom az alább megnevezett iparosokat és kereskedőket, hogy Hajdúvármegye által alkotott 24/1147—907. kgy. sz. szabályrendelet szerinti nevezett községben a heti vásárok látogatásától illetve árusításától eltiltattak u. m. eszmadia, cipész, szabó és bádogos árusok, valamint a szövött, rőfös és kézmű áruk közül a trikók, ingek, nadrágok és hasonló idényárak, norinbergi áruk, rőfös áruk és kendők. Ezen heti vásárok látogatásától tehát iparosaiak óvakodjanak.

— **A cselédtörvény.** Az új cselédtörvény életbeléptetéséről szóló rendelkezést most küldte meg a földművelésügyi miniszter Debreczen város polgármes-

terének. E szerint az új törvény november hó 1-én lép életbe. — Azért e napon mert tudvalevőleg a Mindenszentek napja a leggyakoribb eselédváltás ideje. Addig tehát az eljáró hatóságoknak módjuk lesz úgy a gazdákat, mint a cselédeket figyelmeztetni, hogy idejében váltsák ki cselédkönyvüket. — November 1-én tul egy gazda sem fogadhat fel cselédet, akinek cselédkönyve, vagy az azt pótló igazoló irása nincs.

— **Olosóbb lesz az utazás.** A debreczeni—vámospécsi vonaton olcsóbb lesz az utazás. A magyar királyi államvasutak igazgatósága nyert értesítés szerint f. évi október hó 1-től kezdve a debreczeni—vámospécsi viszonylatban a menetdíjak lecsökkentettek úgy, hogy ezen viszonylatban a távolsági forgalom I. vonalszakaszába tartozó menetdíjak helyett a szomszédos forgalom III. vonalszakaszának menetdíjai fognak beszélni.

— **Ellopták a gyűrűjét.** Szegedi Sándor tegnap eltávozott Vigkedvő Mihály utca 10 szám alatti lakásáról, de lakása ajtaját nyitva hagyta. Ezalatt bement valaki a szobájába és szekrényéből gyűrűjét ellopta. A tolvajlásról jelentést tett a rendőrségen.

— **Elfogott zsebtolvaj.** Vakmerő zsebtolvajt fogott el tegnap a rendőrség. Kovács János ismert zsebmetszéről van szó. Ez a jeles alak tegnap Gyöngyösi Jánosné pénztárcáját lopta el, amely a kézi táskájába volt elhelyezve. A pénztárcában 1 frt 81 krajcár volt. Amikor a rendőrség elfogta, akkor már a pénz nem volt nála. A rendőrség lecsukatta.

— **Borok, pezsgők, ásványvizek,** kaphatók Máyer Jenő fűszer és csemege üzletében a kistemplom mellett.

— **Meglopták a piacon.** Özvegy Friedmann Sámuelné tegnap vásárolt a kenyérpiacon. Pénzét a zsebébe tette. Körülbelül 21 korona volt nála s pénztárcájában ezenkívül volt még egy gyűrű is. Amíg a vásárlással volt elfoglalva, addig zsebéből kilopták a tárcáját. A rendőrség keresi a tettest.

— **A közös konyha szövetkezet előkészítő bizottsága** tegnap délután tartotta első gyűlését. Ezen a bizottsági ülésen a felállítandó közös konyha majdnem minden kérdését megbeszéltek. A helyiség, a konyha-berendezés, az árúcskek s nyomtatványok tekintetében az lett a megállapodás, hogy hirdetési és magán uton érintkezésbe kell lépni a szállítókkal, hogy e tekintetben is jó előre tájékoztatást nyerhessen a bizottság. Érintkezésbe fognak lépni az eddig ajánlott szakácsnékkal, de azokra nézve is hirdetési utat választott a bizottság. Legfontosabb és a nagyközönséget kiválóan érdeklő határozata az volt a bizottságnak, hogy kimondotta: „tekintettel arra, hogy a közös konyha szövetkezetbe már 129 jelentkező van ideiglenes aláírással, emnyit azonban a közös konyha el nem bír, a felvételnél nem az előzetes jelentkezés, hanem a kötelező aláírások sorrendje, illetőleg a 40 korona felszerelési díj lefizetésének sorrendje lesz irányadó”. Az alapszabályok is készülnek, ezt még e hét folyamán dr. Nagy Kálmán ügyvéd és a titkár fogják a bizottság számára a

legközelebbi, még e hét folyamán tartandó ülésre előkészíteni. A ki aláírási nyilatkozatot óhajt, megkaphatja a titkárságnál (Kossuth-utca 33.)

— **Perczel Carola** tánciskolájában a beiratkozások megkezdődtek. Beiratkozni lehet mindennap Szent-Anna-utca 22. sz. alatt. Tandíj 20 korona egy kurzusra. Ugyanitt egy ügyes zongorista (nő vagy férfi) kerestetik állandó foglalkozásra.

— **Letzter József műtermében egy gyakornok az operátori munkálatokhoz és egy tanuló a másolási eljárásához felvétetik.**

— **Világhírű Habig kalap** ujdonságok egyedül Fenyő Sándor cégnél.

— **Női kalap ujdonságok** Rózsa Ignácz áruházába megérkeztek.

— **40%-al olcsóbban vásárolhat** mint bárhol utazókoffereket, turista inget, szalma kalapot, pehely könnyű nyulszőr kalapot a „Nyakkendő király” nál, a főposta mellett.

— **Uraknak, hölgyeknek, fiataloknak és öregeknek a legczélszerűbb vásárlást Mentze áruházából vásárolhatunk.**

— **Őszi és téli Női felöltő ujdonságok** meglepő nagy választékban érkeztek Rózsa Ignácz elismert legnagyobb női felöltő áruházában Kistemplom-bazár.

— **Tifusz ellen** a legbiztosabb óvszer a Szabó Kálmán gyógyszerész gyártelepén előállított, az állami vegykereseti állomás által megvizsgált és az orvosi szakkörök által egyedül ajánlott *vegytisztító — baktérium mentes szódavíz*. — Valódi csakis Szabó Kálmán gyógyszerész feluratu üvegekben. Telefon 142.

— **A Hajdumegyei népbank** Piac-utca 69. sz. Kereskedelmi és Iparkamara épületében, minden törzsbetűre, azaz heti 50 fillér befizetésre utólagos kamatszámolással 100 korona kölcsönt folyósít. Ezen rendszer mellett nem kell a kölcsön után külön kamatot fizetni, mivel a heti befizetésekben a kamat is befoglaltatik.

Mindent lecáfolnak.

Semmi sem igaz.

Beckék jönnek!

— Távirati tudósítás. —

Budapest, szept. 19.

A félhivatalos cáfoló gépek özönével tudják a cáfolat okát. Semmi sem igaz, mint „illetékes helyről” jelentik, még az sem, hogy a kormány a kiegyezési tárgyalásokat megszakította volna. A magyar kormány október havában várja Beck osztrák miniszterelnököt és miniszter társait, hogy a tárgyalásokat folytassák.

Bécsi sajtóhangok szerint a tárgyalásoknak már semmi helye sincs, mert a magyar kormány s minden kapcsolatot megszakított. Wekerle szerint a tárgyalásnak igenis helye van s lesz is.

A cáfolatok özöne érinti Apponyinak tegnapi nyilatkozatait is.

Apponyi egyáltalán nem szólt a kiegyezésről.

Kossuth Ferencz mondotta egy képviselőnek:

— A kormány csak erre vár, hogy csökkentse a kvóta követeléseit s akkor minden rendben lesz.

A kormány köréből jövő hírt szerint az összhang teljes s a miniszterek mindenben egyetértenek egymással.

Kossuth és Thaly nyilatkoznak végül s kijelentik, hogy a lapokban közölt levél nagy része nem felel meg a valóságnak.

A mi Andrassy Gyula gróf bécsi utját illeti, arra nézve jelentik, hogy Andrassy éppen nem a kiegyezés ügyében járt Bécsben s a trónörökösrel sem a kiegyezésről beszélt.

A cáfolatok nagy tömkelejtől szinte nehéz az igazságot kihámozni. Mindenesetre van valami alapjuk a közléseknek, mert hiszen akkor cáfol a kormány, ha az igazságot érintik a hírek.

TAVIRATOK.

A ref. lelkészek gyűlése.

Budapest, szept. 19. A reform. lelkészek országos értekezletén ma nagy vihart keltett több fontos ügy. Az értekezlet követeli, hogy a kormány léptesse életbe a 20 ik törvény-cikket. Kívánják az iskolák államosítását is.

Rablás a vonaton.

Dambor, szeptember 19. A délkeleti orosz vasútvonalon rablás történt. Hét rabló megtámadta az egyik kocsiban ülő állampénztárnokot, a kitől 44 ezer koronát vittek el.

Az orosz író öcsöse.

Budapest, szept. 19. A rendőrség elfogta tegnap Andrejev Leonid híres orosz írónak Nikolaj nevű öccsét, aki Szibériába való deportálása miatt szökött Magyarországra. A letartóztatottat ma szabadlábra helyezték.

Zsidómészárlás.

Odessza, szeptember 19. Az ugynevezett igaz oroszok szövetsége bejárta a várost és a zsidókat mészárolta. Egy asszonyt, ki csecsemőjét vitte a karján, leszúrták. Számos zsidót megöltek.

Báró Kochmeister hagyatéka.

Budapest, szeptember 19. A M. kir. járásbírósnál ma bontották fel báró Kochmeister Frigyes végrendeletét. E szerint az elhunyt 1 millió koronát hagyott jótékony célra.

Botrány az árvaházban.

Makó, szept. 19. Az itteni árvaházban nagy botrány volt. A növendékek a rossz bánásmód miatt megrohanták Balga Lajosné, a gondnok nejét és kegyetlenül elverték. Ruháját letépték és össze rugdosták. Az eset felűnést kellett.

Győrfi Sándor

kötszer. pipere és férfi divatáru üzlete Simonffy-u. bérházba

október 1-én megnyílik.

Elfogott házasságszedelgő.

Budapest, szept. 19. A rendőrség le-tartóztatta Stignitz Nándor házasság szédelgőt. Stignitz házasságokat ajánlott és megszarolta az embereket.

A kolera.

Pétevár, szeptember 19. A kolera folyton terjed. Helsingforsban 3, Omskban 16 ember betegedett meg kolerában. Nisnij Novgorodból 146 koleraesetet jelentenek, melyek közül már 56 halállal végződött.

Csavargók merénylete.**Megtámadott rendőr.****Vér a hadházi uton.**

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, szept. 19

A Hadházi uton az éjjel csaknem élettél lakott egy hivatását teljesítő rendőr. Négy csavargó támadta meg Daróczy Károly 35 sz. rendőrt, a ki szívesen kitudta védeni a csirkefogók útlegeit.

Ugy történt a dolog, hogy a rendőr jóakarattal figyelmeztette a csavargókat, hogy ne larmázzanak, mire a jómadarak neki estek a rendőrnek és botjukkal verni keztek. Daróczy nem hagyta magát.

Kirántotta kardját s azzal olyat sújtott közelében álló támadója fejére, hogy azt ment elborította a vér.

A merénylet csirkefogók elmenekültek. Csak a megsebesült maradt a helyszínén. Az illető Szabó Lajos közismert csavargó, a kit a rendőr beszállított a bűnügyi osztályra.

Miután kihallgatta a rendőrség se-beinek bekötözése végett s kórházba vitték. Ha felgyógyul az eljárást megindítják ellene.

A rendőr állapota komoly, de nem veszélyes.

MULATSÁGOK.

Nyomdászok mulatsága. Megirtuk lapunkban, hogy a debreczeni nyomdászok szeptember 29-én szüreti mulatságot rendeznek a Dobos pavilonban. A mulatság programja a következő: 1. Jelmezesek kivonulása a „Dobos Pavilon”-ba d. u. 4 órakor a nagyalloástól. 2. Este 8 órakor a jelmezesek felvonulása a feldisített teremben, a jelmezes cigánybandától vezetve 3. Durbines-róta. Előadja: Végh János. 4. A kisbíró kihirdeti a szüreti mulatság szabályait. 5. A szőlőlőpás megkezdése. 6. Éjjeli 1 órakor a zónaposta zárása és a díjak kiosztása. Belépődíj: Előre váltott jegy 1 kor. 50 fill. Este a pénztárnál 2 kor. Családjegy 3 személyre 4 kor. Aki legtöbb levelezőlapot kap, aki legtöbb levelező lapot elad aki legtöbbet lop, aki legtöbb tolvajt fog, értékes jutalom-tárgyat kap a rendezőstől. Kezdeté 8 órakor. Zenész Veres Tóni.

EGYLET.

A Székely Társaság választmányi ülése. A „Székely-Társaság” f. évi szeptember hó 22-én délelőtt 11 órakor Lestyán Adorján kir. tanácsos közjegyző irodájában választmányi ülést tart. Tárgy: Az aradi „Székely Otthon” által f. évi október hó 5-6-án rendezendő országos generális gyűlésen való részvétellel. Debreczen, 1907. szeptember 18. Az elnökség.

Közzgazdaság.**Terményfőzsdé.**

Schwarz E. debreczeni bizományos távirati jelentésár.

Budapest, 1907. szept. 19

Készáru lanyha, határidők delután erősen visszacsustek.	
1907. októberi buza	11.25.—26
1908. áprilisi buza	11.76.—77
1907. októberi rozs	9.53.—54
amillit rozs	
1907. októberi zab	8.01.—02
májusi zab	
1908. májusi tengeri	6.87.—88
1907. júliusi	
1907. augus. t. a.	
1907. szeptemberi tengeri	
1908. augusztusi repesz	

REGENY-CSARNOK.**Küzdelem a becsületért.****24. Bűnügyi regény.**

Mi lehetett ennek az oka? Nem merem megkérdezni a nagyanyámat, mert féltém, hogy nagyon is csipős választ kapok.

Kocsizás után látogatásokat tettünk igen előkelő családoknál s hol itt, hol ott voltunk delutáni uzsonnára. Ez a környezet azonban nagyon idegen volt nekem; úgy hogy sohasem bírtam fölmelegedni, ámbár a velem egykoru leányok több ízben igyekeztek ismeretséget, barátságot lötni velem.

Amint nagyanyám dorgálásaiból s figyelmeztetéseiből megértettem, az az általános nézet terjedt el, hogy szerény... sőt ostoba vagyok; pedig ez nem volt igaz: csak nem tudtam megszokni, gyökereket verni ebben a hamis, felületes társaságban, ahol mindenki ismerni lát-szott a másikat, tulajdonképen pedig senkit sem ismert.

Néha ebédre is, bálba is mentünk s időnkint jártunk a szüi ázba is. Ezt legjobban szerettem, s mivel nagyanyámat sokan ismerték, még a fölvonás közökben sem unatkoztam, mert a látogatók egymásnak adták páholyunk kilincsét. — Egész sereg közepkoru és éltebb ur járt páholyunkba s ezekkel már jobban boldogultam; bizalmasan és barátságosan beszélgettem velük, s láttam, hogy ők is jól mulattak társaságunkban.

(Folytatása követk. zik.)

ZANDER-FÉLE

medico-mechanikai-gyógyi lételemet

Kedden folyó hó 3-án nyitottam meg. Az órák beosztása mint a múlt évben.

Délelőtt 11—12-ig nők részére,
Délelőtt 12—1-ig férfiak,
Delután 4—6-ig gyermekek,
Delután 6—7-ig férfiak részére.

Jelentkezni lehet a rendelő helyiségben.

Dr. Szász Adolf,
orvos.
Telefon sz. 389.
Piac utca 59. sz

Uj tölgyfa hordók

minden nagyságban kapható
Porjes Sámuelnél

Szilágy Somlyón, saját házában.

1587/1907. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. jbiróságnak V. 2596/4—1906. számu végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Serényi Miksa cég részére, özv. Bognár Dávidné debreczeni lakostól 100 kor. tőke, ennek 1906. évi augusztus hó 6. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 52 kor. 06 fillér perkölttség erejéig 1906. évi szeptember hó 18-án bíróságilag felülfoglalt és 934 koronára becsült butorok és egyéb ingóságok **1907. évi szeptember hó 26-án delután 3 órakor** kezdetét veendő és Erzsébet-utca 52. sz. a. megtartandó nyilvános birói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Debreczen, 1907. évi szept. 2-án.

Oláh Géza, birói kiküldött.

„Uránus” villamos Színház

Pénteken és Szombaton, szept. 20. és 21.

A Casablancai képek,

II ik sorozata.

A bombázások.

14 részletben.

(Természetbeni fölvetel.)

Azonkívül a következő ujdonságok.

Műsor:

Szerelmes levél.

Ha az urak távol vannak.

Első azivar.

Madár tolvajok.

Husvétii tojás k. (Gyönyörűen színezve.)

Fa ipar. (Természetbeni fölvetel.) 7 részletben.

Szabadon idomított kerékpár.

Utolsó boszorkány.

Casablanca bombázása. 14 részletben.

Előadások: Hétköznap este 7, 8, és 9 órakor. Vasár- és ünne napokon d. u. 4 től este 11-ig óránként.

Helyárak mint rendesen.

Műsor változás fenntartva.

tisztelettel

Suchán és Winkler.

1431/1907. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. jbiróságnak V. 243/4—1907. számu végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Balogh Dávid részére, Berzéký József debreczeni lakostól 103 kor. 60 fill. tőke, ennek 1906. évi augusztus hó 1. napjától számítandó 5% kamatai és eddig összesen 65 kor. 16 fillér perkölttség erejéig 1907. évi július hó 8-án bíróságilag le- és felülfoglalt és 902 koronára becsült butorok és egyéb ingóságok **1907. évi szeptember hó 21-én délelőtt 8 órakor** kezdetét veendő és Nyilas-telep 1. sz. alatt megtartandó nyilvános birói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Debreczen, 1907. évi aug. hó 20-án

Oláh Géza birói kiküldött.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.
Menyasszonyi kelengye, vászon-,
szőnyeg- és divat áruházába meg-
érkeztek az

ősz divat gyönyörű újdonságai

ruha kelmék, flanellek, bársonyok,
blous selymek, velezek, Valódi
persa szőnyegek, Linoleam.

!! Óriási raktár !!

Szüretelő eszközök!

**borsajtók, zuzók, put-
tonok, bornyomózsák**

(mind magyar gyártmány) ólom sörét
és vadásztöltények raktára.

Sesztina Lajos

vaskereskedésében.

Debreczen, Piacz-utca 23. sz.

Paplanok 2.50 krtól

Tanév kezdetére

Fiu ing . . . . . 1 frtól.
Férfi ing . . . . . 1.20.
Galler minden állás 14—20 kr.
Szines kézzelő ötrétü 22 kr.
Lábravaló . . . . . 45 krtól.

Gyermek- és férfi harisnyák,
női- és leány ingek, alsó szok-
nyák karton, sifon, clott, lüszter
és parchetből **olcsó árban**
árusítatik

Dosznoly János utódánál

Tisza-palota.

(Ágyterítők 1.20 tól Flanel takaró 1.50)

Hajdusági
Bajuszpedró.

Szép a bajusz

a híres

Hajdusági PEDRO-vel.

Elismert legjobb különle-
gesség a bajusz növesztő-
sére és ápolására, mely meg-
nem avasodó zsirmentes
növényi balzsamos anya-
gokból készül.

Hatása gyors és biztos
Törvényesen védve.

1 doboz 50 fillér, postán
csak 3 doboz küldetik 2
kor. 15 fillér, bérmentve
utánvétellel.

Egyedüli készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerész.

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.

„Arany egyszaru” gyógyszerár.

Telefon 496. sz. Telefon 496. sz.

Szines napernyők minden árban árusítatnak el.

Kulcsár József

bronzműves, Debreczen, Szent-Anna-u. 6. sz.

Készít mindennemű
sárgaréz és bronzárakat

légszesz acelyen és vil-
lamos csillárokat, csillá-
rok átalakítá-
sát petroleum
és légszeszről
villamosra,
vagy légszesz
és villamosra
(combináltra)

Ujjá tisztításo-
kat s minden

e szakmába vágó javításokat elfogad és
gyorsan, szakszerűen és jutányos árak
mellett eszközöl.

Levelező-lapcn tessék értesíteni, házhoz
megyek a munkát átvenni.

Van szerencsém a n. é. közön-
séget értesíteni, hogy újonnan be-
rendezett

fényező és czimfestő

műhelyemet tetemesen kibővítve és
minden modern dolgokkal, valamint
zománczó kályhával felszerelve
Debreczen Péterfia utca 1. sz.
alatt megnyitottam.

Elvállalok: Fürdőkádak fényezését, ke-
rékpár zománczozását, fa- és vasbutor újonnan
átdolgozását, a legdiszesebb fa- és márvány
utánzással és díszítéssel, valamint épület-,
portál- és üzlet berendezések mázolását, modern
czimfestéseket bármilyen kivitelben mérsékelt
árban.

Mindennemű szoba tapettázást és festést
jutányos árban elfogadok.

Tisztelettel

Prindelmaier Lőrincz.

Legbiztosabb szepítőszert a

Fáy-féle Arcz-Grém

hatása csodás!

Szépít, fiatalít! Legkülönösebb szer szeplő,
májfoltok, pattanások és az arczbőr tisztá-
talanságai ellen. Egy tégely 1 kor. hozzá-
való „Fáy” szappan 1 korona.

Illatszerek minden illatban

1—2—3 koronás üvegje.

Ugyancsak legnagyobb raktára minden bel-
és külföldi gyógyszer különlegességeknek,
pipere cikkeknek és hasonlított gyó-
gyszereknek. Kapható a készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerész

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.

„Arany egyszaru” gyógyszerár.

Telefon 496. sz. Telefon 496. sz.

A legtömöttebb erszény

is pehely könnyű lesz

ha a szülő iskolába járó gyerme-
keit a bevásárlásnál nem vezérli,
de alig veszít súlyából, ha író-
rajz és taneszközökből csak fel-
tétlenül szükségeseket szerzik
be szolid árakban

Mihály Sámuelnél,

papirkereskedés könyvnyomda

DEBRECZEN, Főtér 30. szám.

Telefon 106. Telefon 106.

Előrehaladt idény miatt!!!

Nagy occássia vásár

nap- és eső-ernyő gyárban.

Piacz-utca 43. szám.

1. Csinos szines napernyők . . . 1 K 80 fill.
2. Elegáns fél selyem napernyők . . . 2 K 50 3 K
3. Legfinomabb fél selyem napernyők . . . 4 K 4 K 50
4. Elegáns mosható vászon ernyők . . . 4 K 50 fill.
5. Tiszta selyem ernyők . . . 5 K 6 K 7 K
6. Fekete eső-ernyők és antureás 20,° leszállítva.
7. Eredeti francia mell-fűzők 3 koronától kezdve.

Javítások és áthuzások olcsón
és pontosan eszközöltetnek.

Guzsvald József

műasztalos, DEBRECZEN, Péterfia-utca 1. sz.
T. cz.

Van szerencsém becses tudomására
hozni, hogy Debreczenben, Péterfia-u.
1 szám alatt kifogástalan, izléses, jó

asztalos munkákat

készítek, nevezetesen: műbutorok, háló,
ebédlő salon, előszoba, konyha, iroda,
bolt, gyógyszerári berendezéseket
bármilyen műstílusban.

Különösen izléses modern mun-
kátokat

Kérném becses megrendelésével párt-
fogolni. — Megrendeléseknél saját terv-
rajzaimmal szolgállok. — Kiváló tisztelettel

Guzsvald József.

Legszebb! Legjobb! Legdivatosabb!

Glacé-, svéd- és szarvasbőr

keztük.

Saját készítményű sérvkötők,
haskötők, suspensorok. >>>

Gummi görcsér harisnyák.

Valódi francia és amerikai
gummi különlegességek >>>

Schön Sándor

keztüi-, kötszer- és orvosi műszertárban

Debreczen, Piacz-utca 12.

(Stenczinger-ház)

Eladó.

Biharmegye egy nagyobb forgalmu
mezővárosában — halál eset miatt

egy ház

nagyobb forgalmu épületfa üzlettel
együtt kiadó.

Czim megtudható a kiadóhiva-
talban.

Kiadó 200 hold I-ső osztályu
csupa

szántóföld,

a berettyó-ujfalui állomástól 4 kilomé-
ternyire fekszik és a köves ut mentén
van. Igen könnyen és rövid idő alatt
megközelíthető. Evi haszonbér 5000 kor.

Fodor Lajos,
Berettyó-Ujfalu.

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szög 4 fillér, a egklassebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szög 8 fillér. — Videki tudakozású tessék válaszholni csatlólni.

Házasság czéljából 28 éves fűszerkereskedő segéd szerény hozományu özvegy vagy leány ismeretséget keresi. Mielőleg képes jelígyére czim a kiadóba.

Homoki büköny a közvágóhidnál jutányosan eladó. Telefon 186.

Üveges tanuló felvétetik Blattner József Csapó-utca 1. sz.

Nálam ne vegyen készpénzért, mégis olcsóbb árakban kaphat férfi, fiu és leány felöltök, öltönyök, férfi és női ruhák, szőnyegek, paplanok, ágyszerítők, Jäger ruhák, tükör, kép, és butor nagy választékban Kaiser Salamon Hatvan u. 2.

Úraságoktól levetett ruhákat veszek a legmagasabb árban Neumann M. Bádógos-utca 2.

Csizmadia tanoncokat

napibér fizetés mellett szegődtetünk. Napibér I. év 60 fillér, II-ik év 80 fillér, III. év 100 fillér, IV-ik év 120 fillér.

Csizmadiák termelő és árucarnoka (Margit fürdő telep.) Debreczenben.

Fűszerberendezést elad Simon István rendőrség.

Egy rőtös segéd felvétetik Sugár Dezsőnél Piacz-u. 19.

Egy ügyes 14-15 éves fiu szolgálai állásra azonnal felvétetik. Czime a kiadóban.

Egy intelligens izr. családnál 3 fiu teljes ellátásra elfogadtatik. Czim a kiadóba.

Nagy Zoltán Szegedi kir. t. sz. bíró telekkönyvi vizsgára készülők kézikönyve megjelent és Hoffmann és Kronovitz kiadó czégnél Debreczenben 2 k. 10 fillér be- küldése ellenében és minden hazai könyvkereskedőnél kapuató.

Több rendbeli lakás kiadó Hunyadi-u. 17.

Ügyes lapelárusítók felvétetnek a kiadói hivatalban.

Csemege szállót ajánlok kereskedők- és magán fogyasztók részére a legolcsóbb napi ár mellett. Darvas Miksa szálló kivitele Debreczen. Telefon 294.

Piaczi bolt, háromajtós, bármilyen czélra azonnal kiadó Csapó-utca 11. sz.

Vigyázzon! Uraktól levetett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rósenberg Béni Bádógos-u. 4. sz.

Vasestergályos és géplakatos tanoncok gépműhelybe felvétetnek Deák Ferencz-utca 22.

Egy kényelmes modern angol ágy, alig használt, sodronybetéttel elköltözés miatt eladó. Batthány-utca 13. az udvarban.

Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdája Debreczen, Piacz-u. 49. — Kurzweil János és Társa Budapesti festékgyárának festék ével

Szent Anna-utca 27. szám alatt egy utcai üzlethelyiség azonnal kiadó. Ertekezhetni Olah Gézánál József kir.-herceg u. 17 sz.

Egy 2 szobás lakás a város központjában elsőjére kiadó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Eladó régi érmelléki borok hektoliterenkéntől kezdve Péterfia 20. szám a'att.

Sugár Dezsőnek

mesés szép angol koczkás és csikos 120 cm. széles angol sző- vetek érkeztek, amit helyszüke miatt 45 krjával árusítja el.

~ Piacz u 19 Bika mellett. ~

Preciz órajavitó műhely.

Gasparik Adám órás ékszerész és látszerész Debreczen, Piacz-utca 85. sz.

A Bankgyesülettel szembe.

Ajánlom preciz órajavitó műhelyemet. Mindennemű órák javítását vagy átalakítását elfogadok um Chronometereket villanyatrakat mérő készülé- keket egy évi tényleges jótalás mellett, minden áll- lásban szabályozva a legolcsóbb árak mellett. To- vábbá a angol dusan felszerelt raktáromat valódi sveiczi omega és glashüve zsebórákat különféle kivitelben fali inga, asztali és különféle vekker órákban nagy választék.

Tisztviselőknék, katonaságnak, csendőrségnek, vasutasoknak és munkásoknak 20 száz lék enged- mény, Nagy választék látszerészeti cikkekben.

Minden gondos aya
gyermekének

szükséges ruhákat

Neumann M.

cs. és kir udvari szállitónál
szerzi be
a postával szemben.

Ha **köszvényben** vagy **osuzban** szenved, ha **rheumaticus bántalmak** gyötrik, használja az orvosilag kipróbált s kiváló jónak elismert

Tölgyfa-balzsamot

mely a legrövidebb idő alatt megszünteti s gyógyítja a legfáj- dalmasabb köszvényes vagy osuzos betegségeket, hát és deréktájást, a kezek és lábak csuzos szaggatását.

A tölgyfa balzsam a balzsamok királya

mert **hatása gyors s biztos**. Mint lob és daganatoszlato szer is páratlan! Csak külsőleg használandó, egyszerű bekenés által.

Egy próba meggyőz arról, hogy a **tölgyfa balzsam a leg- jobb szer** a csúz, köszvény, rheuma, ülőidegzésbe (ischias) ellen fel- talált összes szerek között.

1 üveg tölgyfabalzsam ára 1 korona 50 fillér.

Kapható

Mihalovits Jenő gyógyszerárában

Debreczenben.

Villamos-világítási és erőátviteli

berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek ré- szére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

a Ganz-féle Villamossági R. T.

debreczeni épi svezetősége

(Piacz-u 72.) által ké ittetnek. Szakszerű felvi gositással, terveze- tekkel és költségvetéssel bárkinok díjtala- nul szolgál.

Világítótestek, csillárok és szerelvények dus választéka. Telefon sz. 568. Telefon sz. 568.

Mindenféle

kefe- és ecset árukat

a legjutányosabb gyári árakon ajánl

Stern József és Testvére

kefegyár rt városi raktára, Piacz 22.

Fésük a legnagyobb választékban kaphatók.

Bankegyesület

részvénytársaság

Debreczen, Piacz-utca 72. sz.

Foglalkozik a banküzlet összes ága- zataival.

Leszámítol váltókat, utalványokat, nyilt tételeket stb.

Törlesztéses vagy kamatozó kölcsönt nyujt bekebelezés mellett földbirto- kokra és házakra.

Előleget ad értékpapirokra, árukra stb.

Atvesz tőzsdei megbizásokat.

Elfogad betéteket könyvecskékre, folyó (chek) számlára, pénztárjegyekre, és

Vállalkozik minden egyéb bank- ügylet kötésére is.

Az igazgatóság.